

331.88

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRDETEŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐG ÚT 51
Telefon: 338-048, 337-748, 340-776

1980 MAR 9

SÜTŐMUNKÁS Budapest

Fővárosi péklegények 1848 tavaszán

Nem tudjuk, hogy 1848-ban a márciusi ifjak forradalmi megmozdulásait mennyire segítették a fővárosi péklegények. A korabeli dokumentumokból viszont egyértelműen kiderül, hogy *Kossuth, Petőfi, Táncsics gyűjtő szavai reájuk is hatottak, mazgolódní kezdtek sorsuk javítására.*

Igaz: követeléseiket — amelyeket 1848. május 4-én vetettek papírra — német nyelven kellett előterjeszteni a céhmesterek bizottságához. Ebben — egyebek között — jobb ellátást, bérjavítást igényeltek. Azt is kérték, hogy a sütődei hálókamrából éjszakára kimaradó legények 14 napi bérvessztéssel való megbüntetésekor ez a büntetéspénz a beteg péksegédek gondozását szolgáló társládába tétessék. Továbbá: *a segédek bevonásával dolgozzanak ki egy olyan szabályzatot, amely rögzíti a mesterek és a legények jogait.*

A pékmesterek igen hamar, már május 9-én tudomásukra hozták írásos válaszukat. Ugyancsak német nyelven, de „magyarán” elutasították a követeléseket. Egyebek között kijelentették, hogy a legényekkel való bánásmód egyáltalán nem rabszolgai — mint ahogyan ők levelükben állítják — hanem kinek, kinek a magaviseletéhez szabott. *Arról szó sem lehet, hogy a pénzbüntetéssel a társládát gazdagítsák. Helyette a kimaradó, tehát „bűnbe eső” péklegényt példásan meg kell büntetni és a városból eltávolítani.* Egyébként pedig átnyújtják az általuk elkészített legényrendtartást, amely szabályozza a legények magatartását.

Igy válaszoltak a mindenható céhmesterek. A feudális

céhkereteket is döngető forradalmi időkben azonban, úgy látszik, az ilyen önkényes döntés valami magyarázatot kívánt. A budai pékmesterek ezért az 1848. május 10-i, a „Tisztelt városi közönséghez” címzett nyilatkozatukban kijelentették, hogy amennyiben a céhbéli fegyelmet károsodás érné, amennyiben „a netalán teendő intézkedések” folytán nem ők szabnák meg a legények juttatásait, akkor nem garantálhatnák a közönség „első élelmicikkel” történő ellátását.

A pesti péklegények azonban nem érték be ezzel a „magyarázattal”. A forradalmi szelek egészen mást sugdostak a fülükbe. Néhány nap múlva — bár rövid ideig — sztrájkba léptek. A fővárosi polgárok ezen a tavaszon azon is elgondolkodhattak: vajon a péklegények jogos követelése vagy a céhmesterek elvakult önkénye fenyegeti-e valójában az ellátást.

(FJ)